

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

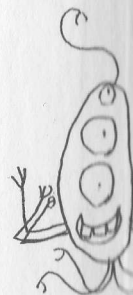
Doru Ciocanu

DIȚIONAR
AUAFED
4

CARTIER

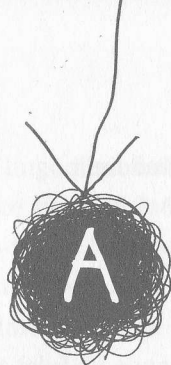
Cuprins

<i>Cuvânt-înainte</i>	7	<i>Direcții cardinale</i>	39
Îndrumar pentru folosirea		<i>Diversitate</i>	40
dictionarului	9	<i>Dorință</i>	40
A <i>Acardion</i>	11	<i>Dragoste</i>	41
<i>Amabilitate</i>	14	<i>Duminică</i>	43
<i>Animăluț</i>	15	E <i>Est</i>	47
B <i>Balaur (1)</i>	16	<i>Estate</i>	48
<i>Balaur (2)</i>	18	<i>Exod</i>	49
<i>Botnaru</i>	20	F <i>Fluture</i>	51
C <i>Căzător de pe canapea</i>	21	<i>Fulger</i>	51
<i>Ceas</i>	21	G <i>Gali</i>	53
<i>Cel mai, cea mai...</i>	22	<i>Generator (de timp)</i>	53
<i>Cenușăreasa</i>	22	<i>Glădiță</i>	54
<i>Cerculină</i>	23	H <i>Hârca</i>	55
<i>Cimino nel Boca</i>	24	I <i>Inel ~ de logodnă</i>	57
<i>Coabitare</i>	26	<i>Infinit</i>	58
<i>Codaș</i>	27	<i>Informație</i>	59
<i>Cometă</i>	30	<i>Insectă</i>	59
<i>Conestogă</i>	30	<i>Interferență</i>	60
<i>Cópie</i>	32	Î <i>În pădure</i>	63
<i>Cromatic</i>	33	<i>Întrupare</i>	64
<i>Cronică</i>	33	<i>Învățător, ~ oare</i>	65
D <i>Definiții</i>	35	J <i>Juridic</i>	67
<i>Déjà-vu</i>	35	K <i>Krox</i>	68
<i>Delfini</i>	37	<i>Kubota</i>	68
<i>Dimensiune</i>	38		

L	Laborator	70
	Linie roșie	71
	Liniște	72
	Luptă ~ de rezistență	73
M	Magician	75
	Mama (1)	76
	Mama (2)	76
	Manifest	77
	Metrou	77
	Moldovan	78
	Muscă	79
N	Necuratu	80
O	O-O	83
	Oglindă	84
	Onotrincal	84
	Orizont	86
P	Pasăre	87
	Păsărică	88
	Ploaie	91
	Punct ~ fără întoarcere	92
Q	Quisistra	93
R	Rai și/sau iad	95
	Rar	96
	Războiul stelelor,	
	începutul	97
	Reconquista	99
	Responsabilitate	100
	Roată	101

S	Scolopendră	102
	Scrubie	102
	Shopping	103
	Soartă	103
	Stagiară	104
Ș	Șah	109
	Șaman	110
	Șamanism	110
	Ștefan cel Mare	115
	Știați că...	116
T	Târg	117
	Timp	118
Ț	Țestoasă	119
	Țtari	122
U	Univers	123
V	Vaccin	125
	Vacă	126
	Verde	127
	Viață	127
	Vis	128
	Vigilență	129
W	Willy	130
X	X	133
Y	Yoghin	134
Z	Zaitpagadi	135
	Zburătoare	138
	Note	139

ACARDION

— D' ap' dacă-i rătund ca soarele, cum nu se cârligă oamenii care stau cu 'cioarele-n sus în partea luia de jos?

— Nu se cârligă că-i ține pământul, el are înăuntru adânc o putere care îi ține pe oameni, animalele și tăt-tăt-tăt s'-nu zboare în jos.

— Ș-apoi cum dar nu ni se învârtește capu' când stăm cu capu' în jos?

— Nu se-nvârtește de-atâta că în cer nu-i nici sus, nici jos, acolo nu știi unde-i susul și unde-i josul. Și dacă zbori-zbori ca pasărea departe-departede de pământ, poți să-l vezi de acolo din cer că-i rătund.

— Așa se vede el din rai?

Bătrâna oftă și zise:

— Raiul e în noi, măi băiete.

Tânărul o privi cam cu neîncredere.

— D' ap' nu-i raiu' în ceruri? Și cine o zburat așa de sus în cer să ne povestească asta, cum zici matale, că pământul e rătund? Poate matale?

Și râse de propria glumă.

— Am zburat, răspunse cu seriozitate bătrâna. Dar nu cu trupul, ci cu mintea, cu gândul. Am avut vedenii.

— Ehei, mătușă, râse tânărul, d' ap' câte vedenii am avut și eu în viața me! Să le vezi și să le tot vezi și să nu le crezi!

— Păi, dragu' mătușii, tot ce vezi în vedenii e adevărat. Că de n-ar fi, nu s-ar povesti.

Respect pe Tânăru o privi din nou cu îndoială.

- Și balauri cu trei capete?
- Și balauri cu trei capete.
- Și cu douăsprece?
- Și cu 12, și cu 24 tot.
- Cu 24?!

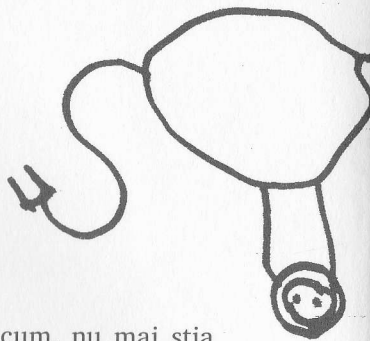
Neîncrederea băietanului atinse un nivel critic. Acum, nu mai știa ce să creadă despre mătușica drăguță care îl poftise cu inima deschisă în casa ei. Se vede că o luase razna sau, poate, chiar nu era cu mintea întreagă, sau, poate...

— Ia mai ia un păhărel, zise femeia ca să detensioneze situația. Că-i vin de-al meu, eu l-am făcut și-l țin pentru musafiri dragi. Hai, mai ia și din plăcinte. Și-apoi te-i culca în casa mare, că ți-am făcut patul. Hai mai pune în gură, că nu mai stăm mult, mâine ne așteaptă drum lung.

- Ei, hai și-om fi sănătoși, s'-ne pupe-n cur dușmanii, zise tânărul.
- Și-pe ei trenu', adăugă femeia, dând peste cap păhăruțul.
- Cine?

— Trenul. Așa un balaur cât o sută de căs', care merge pe drum de fier și duce oameni și tot ce vrei. Ehehei, măi băiete, nu știi tu nică. Hai să-ți spună mătușa, că-n lume sunt atâtea și atâtea minunății, că-ți taie răsufarea.

Și bătrâna începu a-i înșirui câte-n lună și-n stele: despre păsări de fier care duc oameni din țară în țară, despre oglinzi prin care vorbești cu oameni de peste mări și oceane, despre cufere care-ți arată fel de fel de istorii și pătrânii și-ți cântă singure ca la sărbători, despre corăbii care zboară la stele, despre orașe sub apă și orașe în cer, prin care umblă fel de fel de dihănii, despre oameni care vorbesc unul cu altul în gând; ei, hai, să fim sănătoși, închină sănătos; despre păduri albastre și râuri de argint, despre oameni verzi și oameni de fier, despre paingii cât calul, cu

o sută de picioare, despre klingonieni feroce și romulani perfizi, despre țevi prin care vezi ce se face pe ceea lume, despre copaci mergători și flori care cântă din gură; să-ți dea Dumnezeu sănătate și minte și sughiț bun și la toți ai noștri; despre lupte de *cijoi* cu *predatori*, despre Einstein și Tesla, despre războaie stelare și păci de milioane de ani, despre timp și călătoriile prin el, despre tot felul de apocalipse și despre civilizații noi...

Tânărul o asculta cu gura căscată, iar când mătușica ajunsese cu povestitul la Big Bang și la singularitatea absolută, înțepeni cu privirea ațintită în gol. Mătușica se sculă atunci de la masă și se duse până în casa mare. Reveni de acolo cu un acordeon. Se așeză pe scaun și zise:

— Ia hai să-ți cânt o cântare, și după asta te duci la somn.

Ea cântă *A ruginit frunza din vii*, apoi *Bună măicuță, dragă tăicuță* al Irinei Loghin, iar la urmă, un *ătiud* de Rimski-Korsakov, fără cuvinte. Tânărul se înveseli puțin și prinse a îngâna și el din urmă, cum putea.

— Da' ce 'strument e aista, măt'șacă, că n-am mai văst așa minune de când sunt.

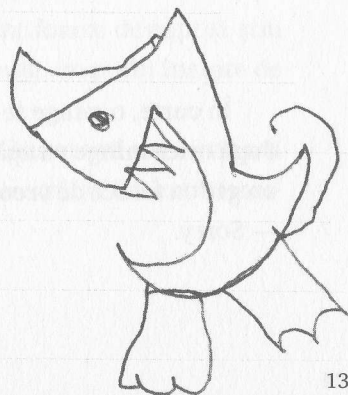
— Aista-i acardion, drăguță, acardion. Hai, gata concertu'. Hai la culcare, că-i vreme târzie, și la cântatul cucoșilor ne pornim la Grădina Ursului, c-avem drum lung pân-acolo.

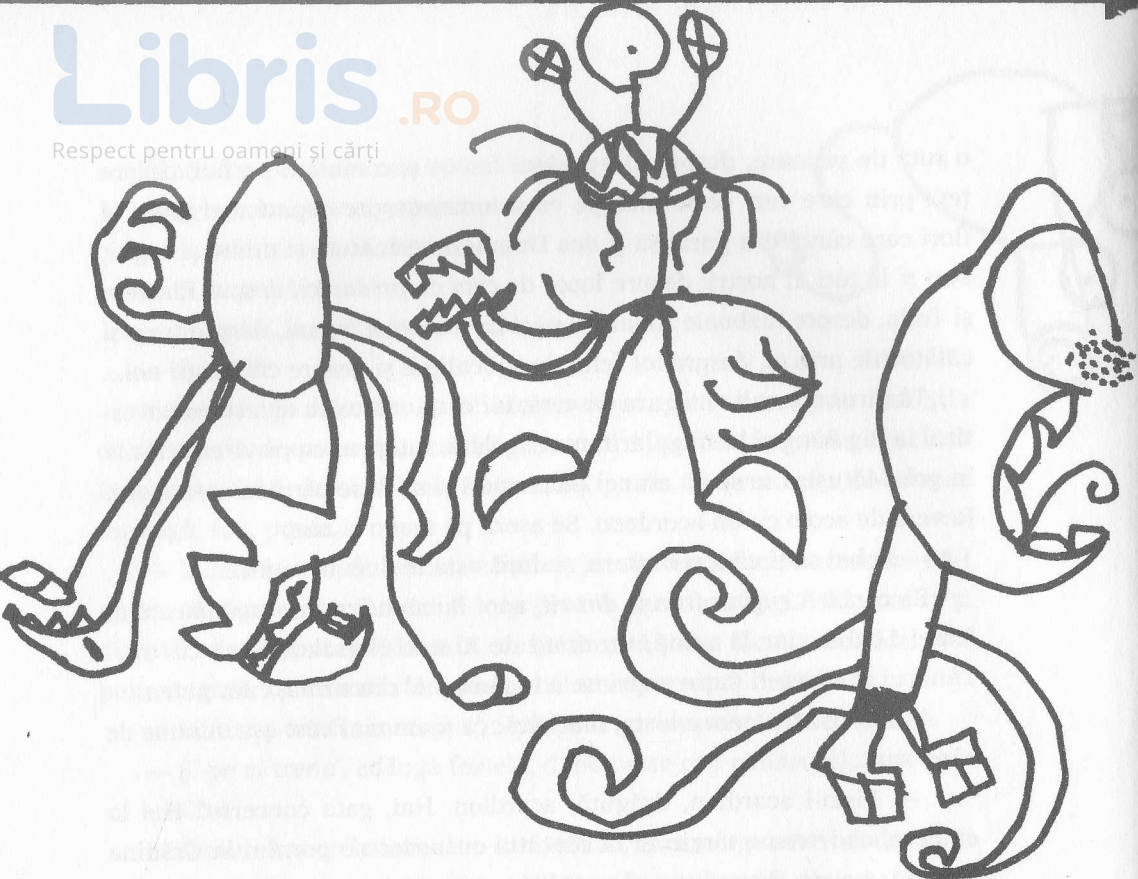
Tânărul, încă zăpăcit, se ridică anevoie de la masă:

— Bodaproste, Doamne, pentru masa asta. Bodaproste, Sfântă Duminică, și noapte bună.

Ea îl conduse pe tânăr în casa mare, unde îl aștepta așternutul făcut. Apoi aranjă frumos pe un scaun acordeonul, puse peste el o băsmăluță brodată, ca să fie frumos. Și-i spuse din ușă:

— Noapte bună, Harap Alb.

AMABILITATE

În curte, o minge se cotelă prin fața mașinii. Am oprit, pentru că știu că după orice minge va apărea neapărat un copil. Copilul apărău în scurt timp, un grifon feroce de vreo 7-8 ani. Își luă mingea, se uită la mine și cotcodăci: — Sorry.

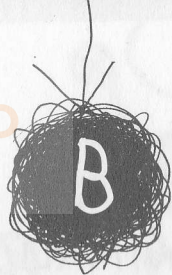
ANIMĂLUȚ

Sunt Artur, un animăluț drăguț și foarte deștept. Drăguț, pentru că, oricând apar în văzul lumii, toți, și mai ales copiii, exclamă: *Uite ce raton drăguț!* Deștept, pentru că, spre deosebire de alte animăluțe, gândesc.

Nu am o familie, pentru că nu-mi plac ratonii, chiar dacă lumea zice că sunt drăguți. De aceea nu am griji cu hrănitul puilor – tot ce dobândesc mănânc singur. Am descoperit un mod foarte ingenios de dobândire a hranei. Mi-am găsit adăpost într-un garaj – în dezordinea totală ce domnește acolo nu mă dibuie nici dracu'. În acel garaj fantastic am la dispoziție și un enorm și minunat coș de gunoi cu multe bunătăți. În fiecare noapte mă înfrupt copios din resturile delicioase. Ce-i drept, ca să găsesc cele mai bune bucate, trebuie să cotrobăiesc prin gunoi și, evident, să fac râs. Însă acest fapt nu are decât un mare plus: în fiecare dimineață, stând pitit printre cutii cu fleacuri, lemnăraie, fierăraie și alte obiecte inutile ticsite claie peste grămadă în garaj, râd de fac pe mine când îl văd pe Doru, stăpânul casei, tunând și suduind, și strângând gunoiul împrăștiat de mine. Cîrc, nu alta! Mă distrez de minune!

Mare căscat, omul acesta, uită mereu ușa garajului deschisă, astfel încât pot să ies la plimbările mele zilnice prin mahala. Doar uneori, pe noapte, o închide, dar vă spuneam mai sus că sunt foarte deștept și știu exact momentul când trebuie să mă șupuresc în garaj, cu puțin înainte de a se închide poarta.

Și să vă spun un secret, de ce-s așa de deștept. (Numai vă rog să nu mă pârâți savanților britanici!) Nu sunt raton. Sunt un străin. Un extraterestru. În sensul că de pe altă planetă.

BALAU

I

Am ucis Balaurul Roz, care chinuia de atâta amar de vreme lumea omenească, de nu-i dădea pace și o ținea în frică și disperare.

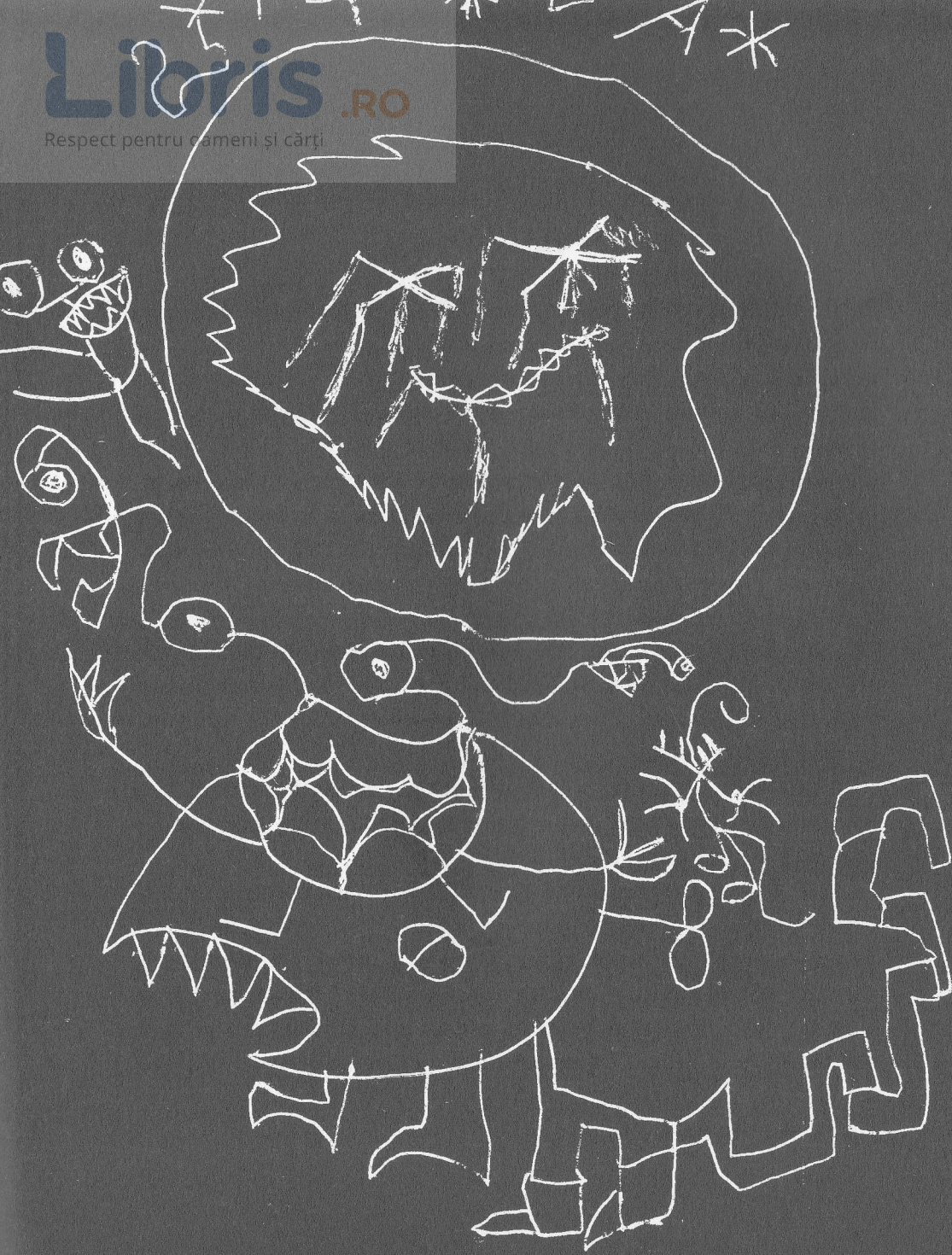
Sunt un viteaz neînfricat. Aș fi putut trăi într-o poveste, dar voi nime-ri în legendă. Lumea va compune cântece și balade despre vitejia mea și despre lupta mea cu Balaurul Roz. Nimeni nu ne-a văzut luptând, pentru că împrejurul nostru pământul era numai foc și pară, râurile și iazurile secau, toată suflarea vie pierea, și iarba cu pădurile ardeau ca fânul în miez de vară.

Lupta a fost crâncenă, însă Balaurul Roz era prea nesăbuit ca să biruiască. Iar eu – prea hotărât să-l răpun. Trei zile și trei nopți ne-am luptat, ziua se preschimba în noapte, iar noaptea în zi. Și, în cele din urmă, l-am răpus.

Lumea a sărbătorit trei zile și trei nopți, slăvindul pe erou – pe mine! – și ducând-o tot într-o veselie. A mâncat și a chefuit, și am mâncat, și am chefuit și eu, iar în cea de a treia zi mi-au dat-o de nevastă pe cea mai frumoasă dintre fecioare. Dar am refuzat-o, și nu pentru că nu-mi plăcea fata, ci pentru că sunt de felul meu călător. Nu-mi place viața pe loc, mă plictisesc și încep să urlu. De aceea călătoresc prin lumea largă, din sat în sat și din târg în târg, prin munți și văi, prin păduri și pustiuri, pe căi lungi, nebănuite, pline de pericole și slavă. Mulți balauri am răpus și de multe duhuri necurate am salvat popoarele lumii. Și le voi mai salva, cât m-or ține puterile. Eu, Balaurul Mov.

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

Am ajuns de răsul lumii.

De când m-a părăsit vederea și m-au lăsat puterile, lumea nu se mai teme de mine. De omorât nu mă omoară, că nu poate. Când eram tânăr și voinic, pe mulți balauri i-am răpus și multe popoare am salvat de urgia lor. Iar când am îmbătrânit, m-am mutat în această peșteră, cuminte și singur. La început, lumea mă respecta, ținând minte faptele mele eroice, dar peste câteva generații au uitat cu toții. Peste încă vreo două, pe oameni au început să-i irite cântecele mele nocturne și au încercat să mă prăpădească. Mulți viteji veneau să mă înfrunte, dar i-am prăpădit eu pe ei. Pe unii i-am mâncat, pe alții i-am făcut una cu pământul. În tot anul încercam, și nu puteam.

Acum sunt bătrân de tot. Oamenii vin numai să se uite la mine și să mă necăjească. *Balaurul chior*, așa îmi zic. Se îmbulzesc în fața peșterii mele, unii mai îndrăzneți cutează chiar să-mi calce pragul, așteptând să ies ca să râdă de mine.

Eu ies, rag o dată, scuip o pară mică de foc – mai mult fum, de fapt –, iar ei se împrăștie în toate părțile țipând și râzând ca niște copii proști și aruncând în mine cu pietre.

Circ, nu alta. Decât să îndur așa rușine, mai bine mă omora Făt-Frumos, fiul Vulpii, când, într-o noapte, se șupuri în casa mea și, în timp ce dormeam, mi-a înfipt în ochi pumnul muiat în otravă. Dar n-am murit, că eu nu mor de otravă, numai am chiorât tot atunci. Țin minte doar că am urlat o dată de s-a auzit în toată Țara Moldovei și am prins a mă zvârcoli de durere și furie, i-am opintit două cozi lui Făt-Frumos, de zbură,

mârlanul, prin toată peștera. Apoi l-am dibuit acolo, în peșteră, și l-am rupt în bucățele, iar bucățelele le-am aruncat în Prăpastia Behăită, să le mănânce hoitarii.

Dar astăzi m-am trezit cu un gând fix. Astăzi am să le arăt omănașilor ultimul show.

Am să ies din peșteră și am să-mi adun toate puterile, de am să-mi fac vânt și am să zbor, tot mai sus și mai sus, până la cer, cât mă vor ține aripile, iar când mă vor părăsi puterile, voi cădea în jos ca piatra, ca o stâncă uriașă, ca un munte, drept în Prăpastia Behăită, unde nu a călcat și niciodată nu va călca picior de om. Așa voi face. Eu, Balaurul Mov.

Azi mi-am spălat mașina.

De obicei, când îmi spăl mașina, plouă. În sută la sută din cazuri. Nu știu cum se întâmplă asta, dar am devenit proverbial pe Facebook. Probabil, ploaia tocmai pentru că-mi spălam mașina. O fi un înger răutăcios acolo în cer, care nu face decât pacoste oamenilor, iar pe mine mă urmărește în mod special și, num-mai îmi spăl mașina, el se înțelege cu Făcătorul de ploaie*, cu care-i într-o minte, și acela pornește ploaia. Ca să râdă de mine de să facă pe ei.

Iaca și azi. Am consultat minuțios site-urile tuturor *ghidromețantrurilor*, ca să mă asigur încă o dată că nu va ploua, și la cer m-am uitat de zece ori – senin, aproape alb, nici zare de nouraș, nici măcar o coadă oropsită de avion reactiv – nimic. Nu avea cum să plouă, NU-A-VEA.

De aceea mi-am spălat mașina. Azi, 24 august 2028, în ultima zi a Europei, ziua în care a plouat cu foc. Din cauza mea.

* Vezi *Făcător de ploaie* din *Dicționar Auafed 2*, Urma Ta, Chișinău, 2015.

